

NA JURU = 1762 METRŮ NAD MOŘEM

Kolem dokola celého Středozemního moře není vyššího pohoří, které by se tyčilo jako monumentální hradba přímo od mořského břehu. Při pohledu z lodi na moři působí jako mohutná, jednolitá, zubatá skalní stěna a připomíná tak dvojrozměrnou divadelní kulisu. Z větší dálky vyvolává dojem, že rozeklané skály lze překonat snad jen s pomocí horolezecké techniky.

text a foto: Zdeněk Kukal

Vrcholový snímek; mraky jsou pod námi, stejně jako okolní štíty

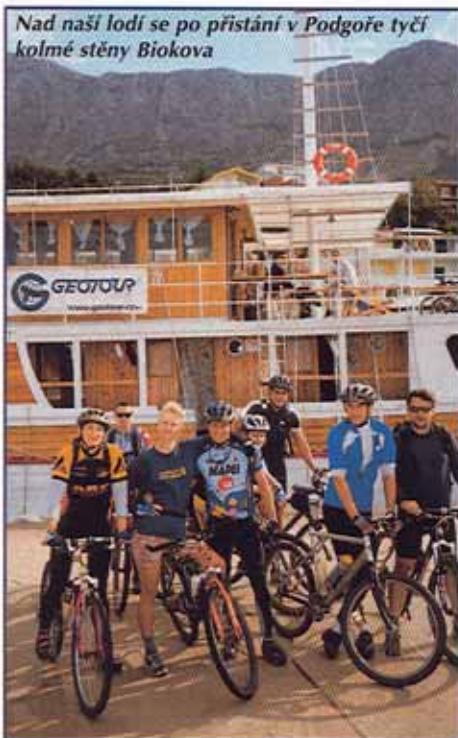
Při pohledu na hory z některého přístavu na jejich úpatí už vidíme skály plastičtěji. Zahleďneme rýhy, údolička i sedla v horských hřebenech a pozorným okem také serpentiny stezek sápajících se vysoko do skal. Ani při tomto bližším pohledu nás však nenapadne, že stěnu by bylo možné překonat na kole. A že bychom mohli na kole dokonce pokořit nejvyšší vrchol.

Pohoří Biokovo je nejvyšší částí pásemného horstva, které

se táhne prakticky podél celého chorvatského pobřeží Jadranu. Biokovo bylo vyhlášeno v roce 1981 přírodním parkem (Park přírody), tj. zhruba ekvivalentem naší chráněné krajinné oblasti. Unikátní je silně zkrasovělý vápencový reliéf, endemické rostliny i zvířata. V oblasti jsou snad všechny krasové jevy včetně podzemních jeskyní, ve kterých se drží po celý rok led.

Hlavní hřeben Biokova měří na délku sotva 40 kilometrů, masiv je široký jen 5-15 km. Přírodní park zahrnující většinu pohoří má rozlohu 195 km². Nejvyšší vrchol Sveti Jure se tyčí do výšky 1762 metrů nad mořem; v tomto případě platí označení nad mořem doslova. Až na vrchol vede úzká asfaltová silnička postavená v 70. letech minulého století při stavbě vrcholového vysílače. Tato cesta je nutně výzvou pro každého, kdo rád jezdí na kole.

Doporučeným výchozím místem pro túru neopakovatelnou vrcholovou prémii je

Nad naší lodí se po přistání v Podgoře tyčí kolmé stěny Biokova

buď živé přístavní město Makarska anebo menší, klidnější letovisko Podgora. Zatímco z Makarské překonáváme první kilometry po státní silnici Makarska - Vrgorac bez výraznějších zajímavostí a musíme se proplést městským dopravním ruchem, z Podgoru stoupáme klidněji, avšak trochu strměji po točité silnici přes Gornju Podgoru, tedy „horní Podgoru“, staré sídlo, od kud většina obyvatel sestoupila po zemětřesení v 60. letech do Podgoru nové, dolní, přímořské.

Obě cesty se stýkají na křižovatce silnic u osady Šimiči, kde spojovací silnice od obou Podgor ústí na státní silnici Makarska - Vrgorac. V tomto místě máme nadmořskou výšku kolem 330 metrů. Z křižovatky ujedeme jen pár set metrů k malé odbočce

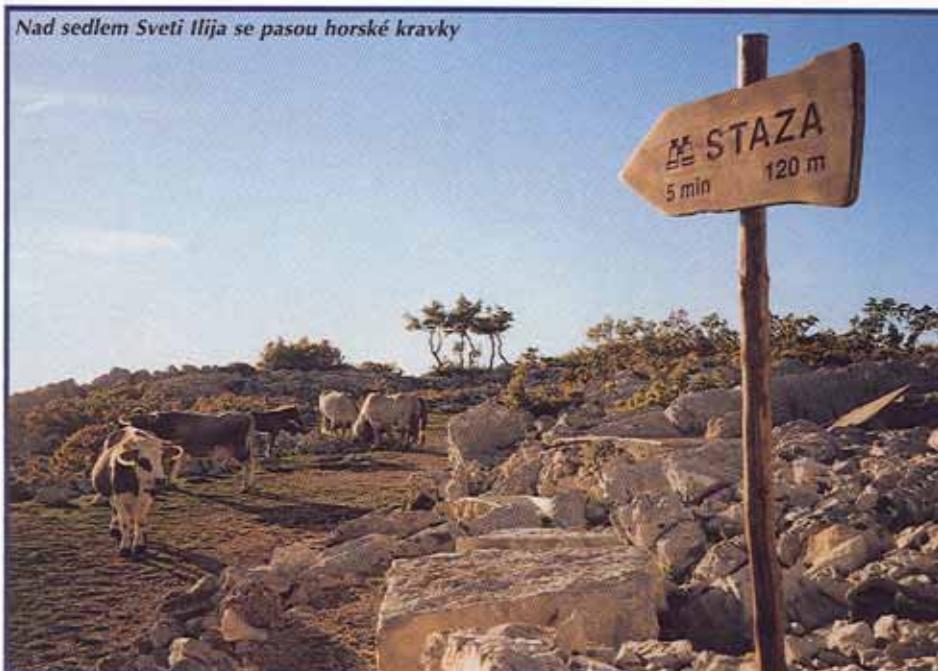
doleva, kde stojí domek strážců parku, informační tabule a závora přes cestu. Za vjezd (vstup) do přírodního parku se zde platí, na cyklisty tu ale zvykli zatím nejsou, tak pro ně nemají zvláštní kategorii. Většinou se vejdem do třídy pěších, kteří platí 10 kun (asi 45 Kč). Přijedeme-li do května anebo po konci září, může se nám stát, že domeček bude bez osádky, a tedy nebudeme platit nic.

Zde začíná cesta výrazněji stoupat a rádime na lehčí převod. Stoupání je však příjemné a i v teple dobře snesitelné, protože vede z větší části skrz voňavý borový les, většinou tvořený původní dalmatskou černou borovicí (*pinus nigra ssp. dalmatica*). Asi 2 km předtím, než dosáhneme sedla Sv. Ilija (897 m n. m.), projíždíme horní hranicí lesa a silnička je zaříznutá ve skále. Zde vidíme poprvé moře, Podgoru hluboko pod námi i okolní ostrovy. Oč déle jsme na tento první výhled čekali, o to víc nám bere dech - skoro 900 metrů výškového rozdílu je znát; přitom jsme od Podgoru vzdáleni přímočarou jen 3-4 kilometry.

Sveti Ilija má několik výhod. Působí dojem vrcholu, takže ti, kteří nechtějí nebo nemohou pokračovat, nebudou litovat, že skončili v půli cesty. Východním směrem tu odbočuje pěkná vyhlídková makadamová cesta do Kozice, kterou mohou jet ti, kdo by nechtěli sjíždět k pobřeží stejnou cestou (po sjezdu se napojí na málo frekventovanou silnici Vrgorac - Makarska, taktéž s krásnými výhledy a s mnoha kilometry k kopce bez šlapání, ale i bez brždění).

V sedle Sv. Ilija je salaš, horská chata, kde se můžete občerstvit. Zdroj vody tu nemají, litr minerálky Jamnica stojí 20 kun. Můžete zakousnout i nějakou studenou laskominu, případně si objednat některou z teplých specialit - doporučujeme míchané kůzlečí nebo jehněčí maso s telecím a veprovým se zeleninou, bramborovými

Nad sedlem Sveti Ilija se pasou horské kravky

V suchu a bez potu za každého počasí!

Nově vyvinutá 3M mikroporézní membrána a 3M netkané polypropylenové vlákno.

Nepromokavost a prodyšnost za cenu obyčejné větrovky! O.Rainwear Cykloturist větrovka za pouhých 1150,- Kč a Cyklovětvorka za 1280,- Kč a Cykloturist komplet (větrovka a žluté kalhoty) za 1950,- Kč. Vše neuveritelně skladné a lehké, takže si je můžete vzít sebou na každý výlet pro případ náhlé změny počasí. Hmotnost větrovky 180 až 200g a kompletu pouhých 240g.

Vyrobeno v USA. Špičková kvalita s nadstandardní zárukou 3 roky!

Výhradní dovozce oblečení O2 Rainwear: CZ BMI, s.r.o., www.czBMI.cz

Objednávky oblečení O2 Rainwear

e-mail: czbmi@czbmi.cz

tel.: 321 761 014

fax: 321 761 773

písemně na:

CZ BMI, s.r.o.

provozovna Kolín

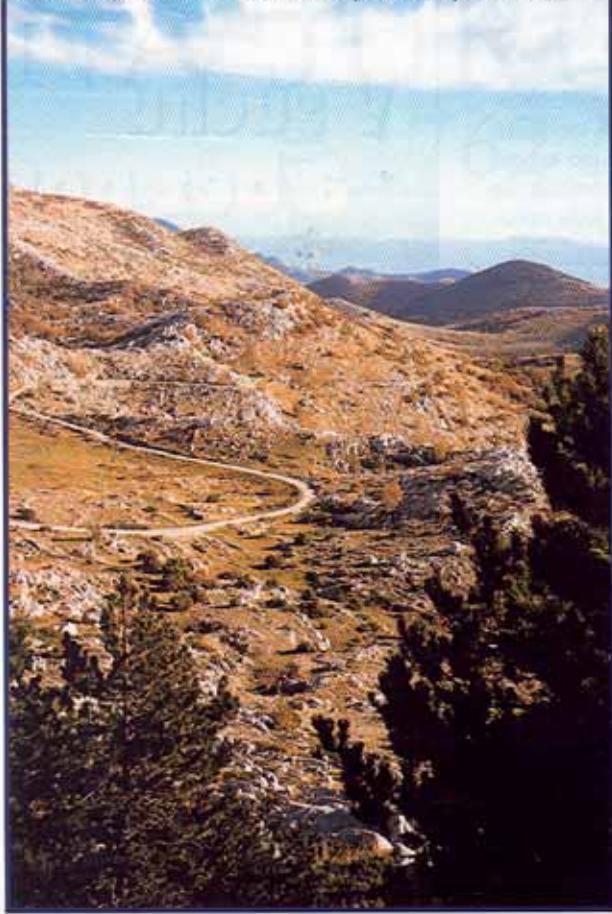
Havlíčkova 260

280 02 Kolín 2

RAINWEAR
from RAIN IS SHIELD

Nad Sv. Ilijou se silnička vine širokým krasovým údolím

plátky a rafinovaně kořeněnou omáčkou s olivovým olejem, připravované tradičním dalmatským způsobem jako pod peka, tj. v těžké páni s litinovým víkem zahřívané

v otevřeném ohni. Příprava však trvá asi dvě hodiny - chystáte-li se pokračovat dále a výše, můžete si jídlo objednat tak, aby bylo hotové, až se budete vracet.

Za sedlem se charakter cesty i krajiny rázem mění. Výhled na moře se nám na nějakou dobu uzavírá a projdíme velmi širokým, členitým krasovým údolím nebo spíš náhorní planinou porostlou z velké části horskými luky občas spásanými velikými srstnatými krávami a údajně polodívokými koňmi (jeden tak moc divoký nebyl, protože jednomu z nás rozsvýkal část trička). Následují asi 4 kilometry cesty většinou tesané ve skále, kde opět uvidíme moře a pobřeží. Pak se překvapivě pohroužíme do listnatého horského lesa, který je střídán krasovými údolíčky a závrtky. Reliéf je velmi členitý, mírnější stoupání je střídáno prudším a naopak, cesta je velmi pestrá, skoro za každou zatáčkou nás čeká nová scenérie.

V jednu chvíli jedeme asi dvě stě metrů s kopce, což jsme tedy nečekali. Za koncem lesa už vidíme vysoko nad sebou vrchol s vysílačem.

Vrcholové stoupání na posledních dvou kilometrech je skutečný „utahovák“ na nelehčí převod, případně i na chůzi bez ostudy. Odměnou nám je výhled, jaký jinde v Evropě nezažijeme. I když ze samotného vrcholu neuvidíme Podgoru nebo Makarskou, odkud jsme vyjeli, pod sebou vidíme rozecklané štíty Biokova vysoké 1000 - 1500 metrů, za sebou rovinaté zkrasovělé Imotsko polje a před sebou všechny středodalmatské ostrovy a (při troše štěsti) i hory na italském poloostrově Gargano.

Nahoře se zdržíme jen na pár vrcholových snímků, protože jakmile popadneme dech, pocítujeme výrazný teplotní rozdíl proti místu našeho východiště, který může být až 20 °C.

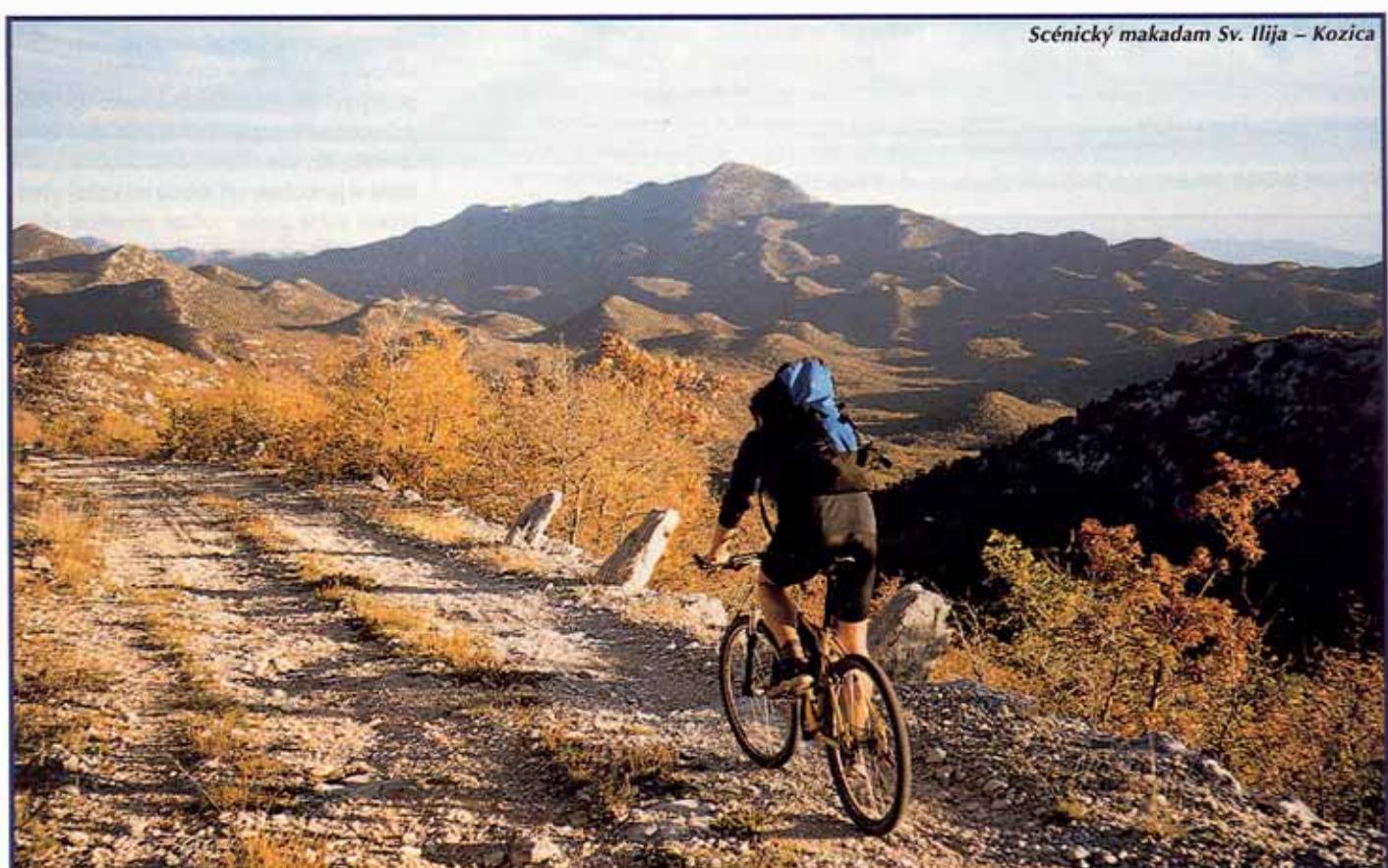
Při cestě zpátky můžeme odbočit k zářené horské chatě (Planinski dom od Vošacom), od které vede asi 20minutový výstup na vrchol Vošac (1422 m n. m.), jenž nabízí skvělý výhled na Makarskou a okolní pobřeží. Kola necháme u chaty. A pak už sjezd, z větší části na brzdách, až k moři (s možnou výše zmíněnou terénní zajižďkou přes Kozici, která je spíše vhodná pro bikery).

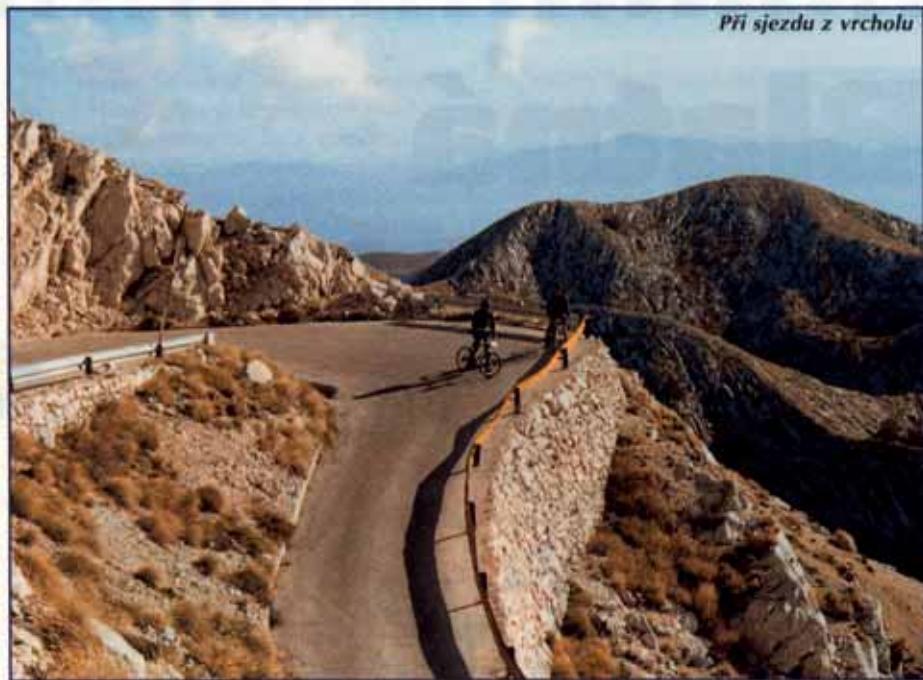
Výjezd na svatého Juru, ačkoliv není zatím moc proslavený, je bezesporu jedním z nejlepších sportovních i turistických počinů, které lze v Evropě na kole uskutečnit.

SHRNUTÍ

Vzdálenost Podgora 0 m n. m. - vrchol Sveti Jure 1762 m n. m. je 30 km, průměrné

Scénický makadam Sv. Ilija - Kozica

Příjezd z vrcholu

stoupání 6 %, přes 10 % jen asi 3 km. Výjezd na Juru můžeme přizpůsobit našemu naturelu i schopnostem: lze jej pojmit i „závodnický“, na jeden zá tah, v tom případě můžeme dosáhnout času i pod 3 hodiny (směr nahoru). Pokud jej bereme spíš turisticky, vyhlídkově, s občasnými odpocínky a s hodinkou přestávky na Svatém Ilijovi, počítejme s časem 5-6 hodin - tj. i s návratem ideální pro celodenní výlet.

Možné jsou všechny druhy kol, avšak vzhledem k místy nekvalitnímu asfaltu a místy prudkému stoupání je ideální kolo horské. Silnice je otevřena i pro auta, avšak mimo sezónu je provoz minimální (v květnu jsem na cestě potkali celkem 4 auta).

Ideální pro výjezd jsou měsíce květen a říjen, v každém případě nelze doporučit červenec a srpen vzhledem k vyššímu automobilovému provozu a většímu horku.

Počítejte s velkými teplotními rozdíly a nechte se oklamat vysokou ranní teplotou v přístavu - jedete do skutečných velehor. Zabalte teplé oblečení zejména pro sjezd zpět. S sebou vezměte dostatečnou zásobu vody, na cestě nejsou žádné vodní zdroje! U kola ověřte zejména kvalitu brzdrových špalíků. Možnost občerstvení se nabízí v salaší v sedle Sv. Ilija, jistotou je ověřit předem, bude-li otevřeno (salašník Marijan Prgomet, tel. domů do Makarské večeř +385 21 613902, mobil +385 98 9064096).

Výjezd na Juru je možno podniknout jako zpestření jinak rye mořské dovolené na Makarské rivieri. V letních měsících počítejte s vysokou teplotou a výjezd plánujte podle toho. Pokud nechcete vézt svoje kolo z domova, můžete si jej půjčit v Makarské, nečekajte však stroje vysokých kvalit. ■

Zasloužená „pod peka“ při zpáteční cestě na salaši Scénický makadam Sv. Ilija – Kozica

**Kartografie Praha, a.s., Ostrovni 30,
110 00 Praha 1, tel.: 221 989 411,
fax: 221 989 428, e-mail: info@kartografie.cz**

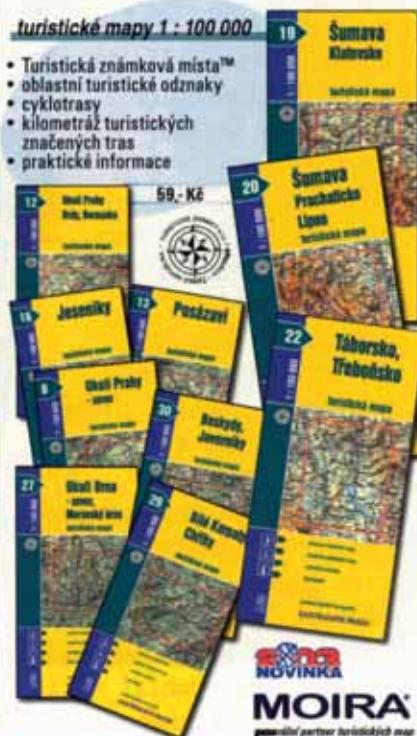
KARTOGRAFIE PRAHA

•| TURISTICKÉ MAPY, PRŮVODCE |•

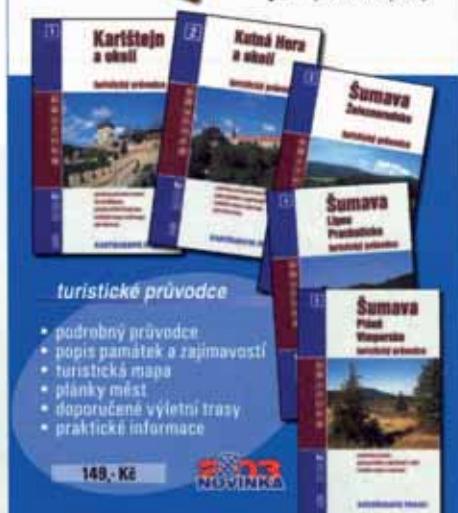

turistické mapy 1 : 100 000

- Turistická známková místa™
 - oblastní turistické odznaky
 - cyklotrasy
 - kilometráž turistických značených tras
 - praktické informace

NOVINKA
MOIRA

[View details](#)

- podrobný průvodce
 - popis památek a zajímavostí
 - turistická mapa
 - plánky měst
 - doporučené výletní trasy
 - praktické informace

Průvodce po ČR

- architektura i přírodní zajímavosti
 - památky UNESCO
 - technické zajímavosti
 - medailonky osobnosti
 - praktické informace
 - mapy, plánky, barevné fotograefie

**Tituly z produkce nakladatelství Kartografie Praha, a. s.,
zakoupíte ve všech dobrých knihkupectvích.**

Klad leště turistických map
a katalog zašleme na výžádání ZDARMA.

Predajca: Optima s.r.o., CZ, 470 01, Drahonice 30, 110 00 Praha 1, tel./fax 234 831 481
Partnerská predajňa: BWE - Kalkulačka Littera, Drahonice 6, tel.: 142 213 781

<http://www.kartografie.cz>